

**Nota Toerisme en Recreatie
2009-2011**

"Vrije tijd in ondernemend Veldhoven"

Vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 11 november 2008

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Werkwijze.....	5
1.4 Opbouw nota.....	6
Hoofdstuk 2 Het belang van toerisme en recreatie	7
2.1 Economische belang toerisme en recreatie.....	7
2.2 Maatschappelijk belang toerisme en recreatie	8
Hoofdstuk 3 Beleidsaspecten en ontwikkelingen.....	9
3.1 Beleid.....	9
3.2 SWOT analyse	10
3.3 Trends en ontwikkelingen.....	10
Hoofdstuk 4 Kaders T&R	12
4.1 Recreatie:	12
4.2 Toerisme:	12
4.3 Buitengebied:	12
4.4 Samenwerking:	13
4.5 Handhaving:	13
4.6 Duurzaamheid en milieu:	13
4.7 Jeugd:	13
Hoofdstuk 5 Acties	14
5.1 Wandelen en fietsen.....	14
5.2 Paardrijden	15
5.3 "Horeca" langs de netwerkroutes.....	15
5.4 Bereikbaarheid/Bewegwijzering:	15
5.5 Verblijfsrecreatie:	16
5.6 Dagattracties:	16
5.7 Recreëren in de wijk.....	17
5.8 Promotie en informatie (lokale en Regio VVV)	18
5.9 Samenwerking.....	19
5.10 Toeristenbelasting	20
5.11 Funshoppen.....	20
Hoofdstuk 6 Tijdenpad acties - Financiën	21
6.1 Tijdenpad.....	21
6.2 Financiën	22

Aan dit document zijn de volgende bijlagen toegevoegd:

- Bijlage II: Algemeen Beleid;
- Bijlage IV: Huidig (T&R) aanbod in Veldhoven;
- Bijlage VI: Literatuurlijst/bronvermelding.

Onderstaande bijlagen kunt u desgewenst opvragen:

- Bijlage I: Ontwikkelprogramma Leisure in ondernemend Veldhoven (SWOT-analyse), op te vragen bij gemeente Veldhoven, beleidsmedewerker Toerisme en Recreatie.
- Bijlage III: Kompas II/ Toeristisch-recreatief meerjaren beleidsprogramma Zuidoost-Brabant/SRE, op te vragen bij het SRE te Eindhoven of via www.sre.nl.
- Bijlage V: Definities
- Bijlage VII: "Eindeloos Goed Bewegwijzerd" regio Eindhoven RO/SRE 2007, op te vragen bij het SRE te Eindhoven of via www.sre.nl.

Samenvatting

De gemeente Veldhoven kent nog geen toeristisch/recreatief beleidsplan. De laatste tijd is duidelijk geworden dat zowel het economisch als maatschappelijk belang van toerisme en recreatie vragen om het ontwikkelen van beleid op dit gebied. Bij de vaststelling van dit beleid is er vanuit gegaan dat zowel de gemeente als de betrokken ondernemers uit de sector belang hebben bij dit beleid en daaruit voortvloeiend ook een rol/verantwoordelijkheid dragen voor het slagen van dit beleid.

Zowel de ondernemers als de gemeente Veldhoven weten dat het bij toerisme en recreatie niet de bedoeling is dat we ons gaan richten op toerisme vanuit bijvoorbeeld heel Europa. De nadruk ligt op de mensen uit de regio en vooral op de bewoners van de gemeente Veldhoven die behoefte hebben aan recreëren in het groen. Dit neemt niet weg dat het groeiend aantal bezoekers van buiten de regio welkom blijft!.

In de nota wordt uiteengezet welke richting de gemeente Veldhoven daarbij kiest en wat de gemeente daarbij belangrijk vindt.

De gemeente werkt vanuit de volgende kaders:

- ◆ Recreatie draagt bij aan de kwaliteit van leven.
- ◆ Meewerken aan een groeiend bezoekersaantal voor Veldhoven en regio de Kempen.
- ◆ Geef boeren en buitenlui recreatief de ruimte, waarbij de kwaliteit van zowel het groen/natuur als de te ontwikkelen activiteiten in het buitengebied in evenwicht blijven.
- ◆ Een goede samenwerking tussen de overheid (gemeentelijk en regionaal) en de ondernemers in de T&R-branche is onontbeerlijk, met een goed besef van ieders rol en verantwoordelijkheid.
- ◆ Handhaven is en blijft een aandachtspunt.

De nieuwe ontwikkelingen vragen om acties die mede de richting bepalen voor de uitwerking van het beleid toerisme en recreatie. Rekening houdend met de bovengestelde kaders zijn de volgende 10 actiepunten opgenomen in de nota:

1. *De inrichting van wandel- en fietsroutes verbeteren.*
Acties: op diverse plaatsen langs de fiets- en wandelroutes rustplekken creëren door middel van het plaatsen van banken, picknickplaatsen, kleinschalige schuilhutten. Tevens langs de routes verwijzingen opnemen naar bijvoorbeeld archeologische of educatieve natuurvoorzieningen. Tot slot de routes/voorzieningen zo optimaal toegankelijk maken voor gehandicapten.
Zie voor verdere informatie Hoofdstuk 5.1. op pagina 14.
2. *In het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied het ontstaan van paardenhouderijen voorzichtig toe te staan, binnen de geschetste randvoorwaarde.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.2 op pagina 15.
3. *Voorzieningen ten behoeve van kleinschalige "horeca" langs toeristische en recreatieve netwerkroutes toestaan.*
Actie: versoepelen regelgeving om langs de toeristische en recreatieve netwerkroutes beperkte verkooppunten van drank en kleine hapjes mogelijk te maken, zonder aantasting van de omgeving.
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.3 op pagina 15.

4. *Voor wat betreft de bewegwijzering van toeristische attracties etc. aansluiten bij het beleid van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE).*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.4 op pagina 15.
5. *Het kampeerbeleid van 1996 herzien en hierin de nieuwe ontwikkelingen betrekken.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.5 op pagina 16.
6. *Samen met de betrokken ondernemers een toeristisch/recreatieve visie ontwikkelen op het gebied Zandoerle/Toterfout en de samenhang tussen de attracties in dat gebied.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.6 op pagina 16.
7. *Het opstellen van een recreatieplan voor Zilverackers, dat past bij de ambitie van de nieuwe wijk.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.7 op pagina 17.
8. *Ingaande 1-1-2009 een structurele subsidie verlenen aan de bibliotheek ten behoeve van de exploitatie van de VVV Veldhoven.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.8 op pagina 17.
9. *Per 1-1-2009 de Stichting Lokaal toeristische Adviesgroep Veldhoven (LTA) een structurele subsidie verstrekken als tegemoetkoming in de organisatorische en representatieve kosten.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.9 op pagina 19.
10. *De nieuwe wensen op het terrein van toerisme en recreatie (mede) financieren vanuit de opbrengst van de verhoging van de toeristenbelasting per 1-1-2010.*
Zie voor nadere informatie: hoofdstuk 5.10 op pagina's 19/20.

De uitvoering van deze actiepunten geeft vorm en inhoud aan het toerisme en recreatiebeleid voor de periode van 2009 tot en met 2011 van de gemeente Veldhoven.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Veldhoven heeft zich aangaande het beleid Toerisme en Recreatie (T&R) tot op heden aangesloten bij de Regio Zuidoost-Brabant. In dit geval het beleid van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Een specifiek lokaal beleid werd nooit ontwikkeld, mede ook omdat het toeristisch potentieel van de gemeente niet groot genoeg werd geacht om daarvoor middels een aparte nota beleid vast te stellen. De gemeente was altijd de mening toegedaan dat T&R vooral de verantwoordelijkheid was van de zelfstandig ondernemers in de sector, waarbij de gemeente verder geen rol behoefde te spelen. Wel werd jaarlijks een bijdrage geleverd aan de regio-VVV (via SRE) en een kleine bijdrage aan de Lokale VVV.

De volgende twee ontwikkelingen in de afgelopen jaren maken het echter wel noodzakelijk om gemeentelijk beleid op te gaan stellen.

◆ KOMPAS I

Op initiatief van het SRE is in 2004 gestart met de opzet van KOMPAS I (beleid T&R voor de regio Zuidoost-Brabant). In het kader daarvan werd een overlegstructuur voor de regio Zuidoost-Brabant opgezet, waarin ook de gemeente Veldhoven heeft geparticipeerd. Een en ander heeft geresulteerd in de opzet van de Lokaal Toeristische Adviesgroep (LTA) binnen de gemeente Veldhoven.

◆ Rapport over leisure

In 2006 werd op verzoek van eerder genoemde LTA in opdracht van de gemeente een onderzoek verricht naar de toeristische potentie van Veldhoven. Op grond van het onderzoeksrapport "Leisure; Bouwstenen voor het leisurebeleid van de gemeente Veldhoven" werd besloten een beleidsnota Toerisme en Recreatie op te stellen. Uit het onderzoek bleek namelijk dat maatschappelijke en economische ontwikkelingen vroegen om beleid voor deze sector.

Naast genoemde redenen is ook duidelijk geworden dat het economisch en maatschappelijk belang van toerisme en recreatie nadrukkelijker vraagt om het ontwikkelen van beleid.

In de nu voorliggende nota worden de kaders aangegeven voor het beleid inzake Toerisme en Recreatie voor de jaren 2009 t/m 2011.

1.2 Doelstelling

Een integraal toeristisch-recreatief beleid van 2009 tot 2011 met een aantal concrete acties gericht op een optimale benutting van de toeristische-recreatieve mogelijkheden binnen de gemeente.

1.3 Werkwijze

Het toeristisch-recreatief product heeft een breed samengesteld karakter en heeft raakvlakken met een groot aantal andere beleidsterreinen.

Bij de totstandkoming van de nota zijn dan ook diverse interne en externe deskundigen op het gebied van Toerisme en Recreatie betrokken/geraadpleegd, zoals de Lokaal Toeristische Adviesgroep, lokale ondernemers in de T&R-sector, het SRE, de Reconstructiecommissie Boven-Dommel, de Kamer van Koophandel Brabant, IVN en beleidsmedewerkers van de gemeente Veldhoven.

1.4 Opbouw nota

Het beleidsterrein is nogal uitgestrekt. Als op alle onderdelen ingegaan zou worden, zou dit een zeer lijvige nota worden. Om dat te voorkomen is een groot gedeelte van de informatie in bijlagen opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het belang van toerisme en recreatie

Voor een overheid zijn er in ieder geval twee belangen die het ontwikkelen van beleid op het terrein van toerisme en recreatie wenselijk maken, namelijk het economisch en maatschappelijk belang.

2.1 Economische belang toerisme en recreatie

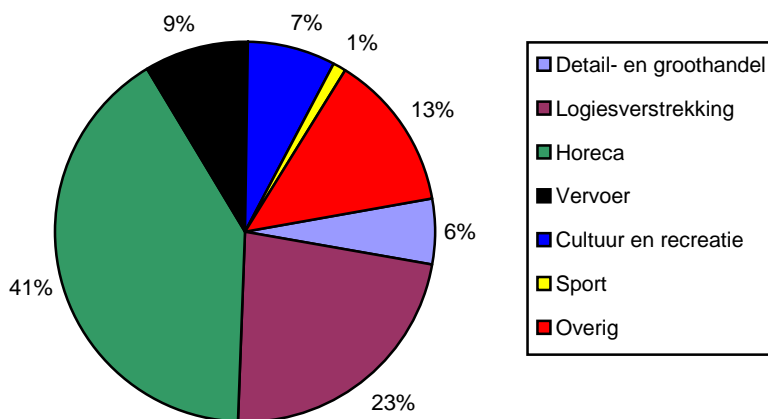
Toerisme en recreatie dragen bij aan de plaatselijke economie en werkgelegenheid. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar Bijlage I: "Ontwikkelprogramma Leisure in ondernemend Veldhoven".

Veldhoven

Globale cijfers over de bestedingen van toeristen in Veldhoven zijn te vinden in het "Onderzoeksrapport Leisure " en "Ontwikkelprogramma leisure in Ondernemend Veldhoven" van de Kamer van Koophandel.

De totale werkgelegenheid in de T&R-sector omvat 1.365 banen, 6 % van de totale werkgelegenheid. Tussen 2001 en 2005 is het aantal banen in de T&R-sector in Veldhoven met 23,9 % toegenomen. Het aantal T&R-ondernemingen is vrijwel constant gebleven in die periode.

Hieronder een overzicht van de samenstelling van de werkgelegenheid in Toeristische en Recreatieve sector naar branche (2005)(bron kamer van Koophandel).

Regio

Het Kenniscentrum van het Brabants Bureau voor Toerisme en de vijf Brabantse regio's hebben in december 2007 het rapport "Economische betekenis toerisme & vrije tijd van de 5 Brabantse regio's" uitgebracht naar aanleiding van een onderzoek naar toerisme in Brabant. Hierin is onder meer in 2005 onderzocht wat de economische waarde is van de recreatieve en vrijetijdssector in de provincie Noord Brabant, gespecificeerd naar de vijf regio's. Veldhoven behoort tot de regio Zuidoost Brabant. In de regio Zuidoost-Brabant is 3,1 miljard euro besteed in deze sector. Er werken 25.990 personen in de toeristische en vrije tijd sector en de sector genereert nog eens 9.620 indirecte banen. De regio scoort sterk in bungalowvakanties, zakelijke en toeristische overnachtingen en overnachtingen in groepsaccommodaties. Relatief zwakker scoort de regio in watersport, attractiebezoek en winkelen voor plezier. De toeristische, vrijetijdsector en recreatie is goed voor 15 % van de totale werkgelegenheid in Brabant.

2.2 Maatschappelijk belang toerisme en recreatie

De huidige maatschappij kenmerkt zich door snelle veranderingen, in een tempo dat door veel mensen als jachtig ervaren wordt. Denk bijvoorbeeld aan de 24-uurs economie. Vrije tijd en de kwaliteit daarvan wordt daardoor voor mensen steeds belangrijker. Recreatie moet rust en ontspanning bieden, moet het gevoel van welbevinden (wel zijn) versterken. Hoe tegenstrijdig het wellicht ook klinkt, sommige mensen vinden die rust en ontspanning juist door zich zeer in te spannen. Dit geeft al aan dat de beleving van recreatie zeer uiteenlopend is, waardoor ook het belang divers is.

Als toerist is men ook op zoek naar rust en ontspanning, maar ook naar "het nieuwe", "het onbekende". Het opdoen van nieuwe ervaringen, het ontdekken geeft nieuwe energie.

Een belangrijk aspect bij zowel recreatie als toerisme is : ontmoeting.

Veel activiteiten worden in groepsverband verricht, waardoor het samen optrekken centraal staat en de samenlevingszin wordt gestimuleerd. Maar ook bij individuele activiteiten komt men vaak anderen tegen: in de natuur, op een terras, bij een picknickplaats, op de camping, in het zwembad, in het museum.

Toerisme en recreatie dragen bij aan de kwaliteit van het leven van individuen, maar door het feit dat individuen zich welbevinden en anderen ontmoeten, ook aan de kwaliteit van de samenleving.

Hoofdstuk 3 Beleidsaspecten en ontwikkelingen

3.1 Beleid

In dit gedeelte wordt kort ingegaan op de samenhang van het T&R-beleid van de verschillende overheden. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar Bijlage II "Algemeen Beleid".

Rolverdeling overheden

Steeds meer taken op het gebied van toerisme en recreatie worden door het rijk gedecentraliseerd naar de provincie en de gemeente. De provincie Noord-Brabant heeft een beleidskader toerisme vastgesteld, maar de belangrijkste taak op dit gebied van de provincie ligt bij ruimtelijke ordening. Hieraan is duidelijk invulling gegeven met het Reconstructieplan en Streekplan 2002.

Brainport heeft in subdoelen aangegeven te willen werken aan een stimulerend vestigingsklimaat. Brainport staat voor onder meer voor attractief vestigingsklimaat en quality of life.

Het SRE geeft invulling aan het opzetten van een toeristische overleg- en samenwerkingsstructuur in de regio. In deze samenwerking staan productontwikkeling en promotie hoog op de agenda. Dit is duidelijk terug te vinden in het programma Kompas II. Dit programma is integraal opgenomen in Bijlage III.

De gemeente is verantwoordelijk voor het formuleren van de kaders waarbinnen toerisme en recreatie in Veldhoven geformuleerd gaat worden. Hieruit ontstaat dan de faciliterende/stimulerende of initiërende rol van de gemeente. Aangesloten kan worden bij beleid van andere overheden of regio. Zo kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van initiatieven in de regio. Ook kan de gemeente op lokaal niveau initiatieven volgen of stimuleren. De gemeente is en blijft echter ook afhankelijk van het beleid dat door de hogere overheden is vastgesteld.

Beleid buitengebied

In Veldhoven is het toeristisch-recreatief aanbod vooral gericht op dagrecreatie in de natuur. Toerisme en recreatie hebben ruimte nodig en natuurgebieden zijn bij uitstek geschikt voor recreatiedoeleinden. Het rijk en de provincie geven aan dat deze ruimte geboden moet worden maar wel met behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Recreatie en toerisme mogen geen negatieve effecten hebben op de omgeving. De buitengebieden in Veldhoven hebben een belangrijke functie als stedelijk uitloopgebied. Niet alleen voor de inwoners van Veldhoven, maar ook voor de inwoners van de regio en Eindhoven. In het Reconstructieplan Boven-Dommel en het Streekplan Noord-Brabant 2002 zijn in Veldhoven specifieke gebieden aangewezen die mogelijkheden bieden om recreatieve voorzieningen te ontwikkelen. (zie kaartje in Bijlage II)

Toeristisch-recreatieve sector

Voor toerisme en recreatie is een goed georganiseerde en professionele sector belangrijk. De diversiteit van de producten en een goede promotie moeten het aanbod op de kaart zetten. Hierbij stopt toerisme niet bij de gemeentegrenzen. Samenwerking in de regio, maar ook tussen ondernemers en overheid, is noodzakelijk om in te kunnen spelen op de vraag van de toerist en de recreant. De gemeente heeft hier ook een rol in, dit kan een faciliterende/initiërende of stimulerende rol zijn.

De overheden zijn zich bewust van het feit dat, door positieve neveneffecten, toerisme en recreatie kunnen zorgen voor het bereiken van andere beleidsdoelstellingen. Voorbeelden hiervan zijn verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving,

platteland vernieuwing, creëren van draagvlak voor culturele en historische waarden, vergroten van de regionale en nationale bekendheid etc. Toerisme heeft een belangrijke economische factor en kan zorgen voor meer werkgelegenheid en bedrijvigheid. In de volgende paragraaf gaan we daar verder op in.

3.2 SWOT analyse

In 2007 is samen met de Kamer van Koophandel een SWOT analyse gemaakt. In de vorm van een Workshop hebben ondernemers (uit de T&R-sector maar ook daarbuiten) en instellingen (sport en cultuur) binnen de gemeente Veldhoven de sterke en zwakke kanten, kansen en bedreigingen benoemd.

Uit de SWOT-analyse kwamen de volgende vijf ontwikkelthema's naar voren, waaraan de ondernemers en de gemeente de volgende jaren zouden kunnen gaan werken:

- ◆ Creëren van een eigen identiteit
- ◆ Uitwerken promotiebeleid, -middelen en -kanalen
- ◆ Ontwikkeling sterk en gevarieerd toeristisch-recreatief aanbod
- ◆ Samenwerking ondernemers – overheid – regio (SRE)
- ◆ Levendigheid City Centrum en dorpskernen

Voor uitgebreide informatie over de uitkomsten van de SWOT-analyse wordt verwezen naar Bijlage I.

3.3 Trends en ontwikkelingen

De sector Toerisme en Recreatie is de laatste jaren sterk in ontwikkeling en wordt vooral gekenmerkt door een aanzienlijke groei. Die groei wordt mede bepaald door:

- ◆ Vergrijzing van de bevolking, toekomstige oudere is draagkrachtiger en actiever;
- ◆ Groeiend natuurbewustzijn, toegenomen waardering voor natuurlijke omgeving;
- ◆ Multiculturele samenleving, mogelijk wijzigend recreatiegedrag (in Veldhoven nog niet zo zichtbaar aanwezig);
- ◆ Vervagen van de landsgrenzen, eenwording van Europa met behoefte aan identiteit;
- ◆ Meerdere kortere vakanties per jaar, vanwege flexibilisering arbeid en spreiding vrije tijd;
- ◆ Landelijk gebied naast productie- ook gebruiksruimte, waardoor behoefte aan infrastructuur en voorzieningen groeit;
- ◆ Het wonen wordt belangrijker dan het werken bij de keuze van woonplaats;
- ◆ Wijziging in de vorm van recreëren: men wil meer beleving (unieke ervaring) in plaats van de traditionele dagtochten, meer maatwerk op individuele behoeften (passend bij zapedgedrag), back to basic (zoals het ontdekken van het boerenleven) en totaalarrangementen;
- ◆ Diverse brancheorganisaties constateren in de dagtoeristische recreatieve vraag een groei van bepaalde activiteiten, zoals het recreatief fietsen, wandelen, podiumkunsten, paardensport en het golfen. Voor de toekomst verwacht men dat deze ontwikkeling doorzet, waarbij ook in deze regio op gezondheid en op High Tech gerichte activiteiten meer belangstelling zullen gaan krijgen.

Daarnaast zal voor de nabije toekomst rekening gehouden moeten worden met een aantal landelijke en plaatselijke ontwikkelingen:

- ◆ combinatie van bepaalde dagrecreatieve activiteiten met bijvoorbeeld entertainment en/of educatie;
- ◆ een thematisering van diverse activiteiten in de vorm van onder meer themagebonden routes, of een thema voor de gehele gemeente Veldhoven;
- ◆ een stijgende populariteit van particulier paardenbezit in het buitengebied;

- ◆ een toenemende verspreiding van buitenhuisactiviteiten over het jaar;
- ◆ dichterbij huis recreëren, bijvoorbeeld in bossen in buitengebied;
- ◆ een stijgende populariteit van het gebruik van de kampeerwagens;
- ◆ De ontwikkeling naar megabedrijven in de agrarische sector, vanwege economische redenen, zal een grote invloed hebben op de toekomst van het buitengebied. Verwacht wordt dat in de komende 20 jaar het aantal zelfstandige boerenbedrijven met nog eens 60 % zal afnemen. Ook in Veldhoven zal deze ontwikkeling gaan spelen. Afhankelijk van bestuurlijke keuzes zou er daardoor ruimte kunnen ontstaan voor andere economische activiteiten. Te denken valt daarbij aan het combineren van kleinschalig, ecologisch-biologisch boeren en het vervullen van andere functies zoals natuurbehoud, landschapsbeheer, recreatie, educatie, therapeutische zorg en dienstbaarheid aan de stedeling;
- ◆ Voor Veldhoven: toename van de bevolking door uitbreiding en inbreidinglocaties van woningbouwprojecten;
- ◆ Een toename van zakelijk toerisme in Veldhoven.

Hoofdstuk 4 Kaders T&R

In de vorige hoofdstukken en in de daarbijhorende bijlagen wordt ingegaan op de diverse beleidsaspecten inzake toerisme en recreatie, op de trends en de sterke en zwakke kanten van toerisme en recreatie.

Op basis van deze informatie en mede ook gelet op hetgeen over het T&R-beleid is gezegd tijdens de Algemene Beschouwingen, zijn de volgende kaders opgesteld:

4.1 Recreatie:

Recreatie draagt bij aan de kwaliteit van leven.

De gemeente Veldhoven vindt het belangrijk dat de gemeente een goede plek wordt om te recreëren. Waarbij "Kwaliteit van Leven" aantrekkelijk wordt voor de potentiële bewoner. Recreatie moet een bijdrage leveren aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van Veldhoven voor de eigen inwoners, maar ook voor bezoekers van buiten de gemeente. Een aantrekkelijke gemeente in die zin is van belang voor het vestigingsklimaat en heeft een positief effect op de plaatselijke economie en werkgelegenheid. In aansluiting op Brainport moet Veldhoven een aantrekkelijke woonplaats worden voor de zogeheten kenniswerkers.

4.2 Toerisme:

Meewerken aan groeiend bezoekersaantal voor Veldhoven en regio de Kempen.

Er liggen kansen op het gebied van Toerisme & Recreatie, zeker wanneer er (verder) in geïnvesteerd wordt. Veldhoven kan fungeren als sluis van het stedelijk gebied naar de regio de Kempen (buitengebied). De "Poort van de Kempen" als uitval- en invalpunt.

Veldhoven kan ook inspelen op de groei van het zakelijk toerisme, gezien de aanwezigheid van de High-Tech bedrijven in de omgeving.

4.3 Buitengebied:

Binnen Toerisme en Recreatie speelt het buitengebied een belangrijke rol. De inwoners van Veldhoven en omgeving willen ook dicht bij huis kunnen recreëren. Het buitengebied is daar bij uitstek zeer geschikt voor. Door veranderingen in de agrarische sector is het buitengebied van karakter aan het wijzigen. Die wijzigingen kunnen worden benut om de recreatiemogelijkheden te versterken, echter met nadruk zonder dat het waardevolle karakter (qua milieu) van het buitengebied wordt aangetast.

Met andere woorden: geef boeren en buitenlui recreatief de ruimte, waarbij de kwaliteit van zowel het groen/natuur als de te ontwikkelen activiteiten in het buitengebied in evenwicht blijven.

Er is een veelheid aan opties mogelijk die elk voor zich bijdragen aan de duurzame instandhouding van het platteland en de toeristische/recreatieve ontwikkelingen. Op de gemeente rust de taak om genoemd evenwicht te handhaven. Dit vraagt enerzijds om het stellen van goede randvoorwaarden en anderzijds om deregulering. Geef heldere kaders aan waarbinnen de boer recreatief de ruimte krijgt en help hen die zo goed mogelijk te benutten, waarbij het behoud van natuurlijk evenwicht, zoals de flora en fauna, nadrukkelijk als randvoorwaarde wordt gesteld.

4.4 Samenwerking:

Een goede samenwerking tussen de overheid (gemeentelijk en regionaal) en de ondernemers in de T&R-branche is onontbeerlijk, met een goed besef van ieders rol en verantwoordelijkheid.

Om tot een goed toeristisch en recreatief beleid te komen zullen zowel de overheid als de ondernemer een bijdrage moeten leveren. Voor de overheid (gemeente en regio) is dat een faciliterende/stimulerende bijdrage, met af en toe een initiërend uitstapje. Van de ondernemers mag verwacht worden dat zij actief initiatieven ontplooiën en daarvoor ook de financiële verantwoordelijkheid nemen.

4.5 Handhaving:

Zoals eerder aangegeven zal er nadrukkelijk op moeten worden toegezien dat de toeristische en recreatieve activiteiten in het buitengebied op geen enkele wijze afbreuk doen aan de natuurlijke kwaliteiten van dat gebied. De gemeente zal daarop moeten handhaven.

Handhaving kan ook een rol gaan spelen op het moment dat er, mede als gevolg van versterking van het toerisme- en recreatiebeleid, meer drukte ontstaat en die drukte negatieve effecten dreigt te krijgen.

4.6 Duurzaamheid en milieu:

Bij de uitvoering van deze nota zal blijvend aandacht besteed moeten worden aan het milieu en duurzaamheid.

4.7 Jeugd:

De opvoeding van de jeugd verdient aandacht bijvoorbeeld in die zin dat de jeugd meer de natuur gaat beleven en daarin vanuit vermaak ook een bepaalde manier van vorming meekrijgt.

Hoofdstuk 5 Acties

In Bijlage IV "Huidig aanbod" is een globale opzet opgenomen van het aanbod binnen de recreatieve sector in Veldhoven. In sommige gevallen is er sprake van een knelpunt bij een specifiek aanbod. In dit hoofdstuk worden die knelpunten toegelicht en wordt een oplossing voorgesteld. Ondernemers in de sector hebben ook vragen gesteld aan de gemeente. Ook die vragen komen in dit hoofdstuk aan bod. Daarnaast vraagt het gestelde in de vorige hoofdstukken om concrete acties.

5.1 Wandelen en fietsen

In de regio is al een fietsroutenetwerk. Momenteel wordt in samenwerking met de gemeente, de LTA en de SRE gewerkt aan de opzet van een wandelroutenetwerk binnen de gemeente Veldhoven. Deze wandelroute is onderdeel van een netwerk van wandelpaden in heel Zuidoost-Brabant van in totaal ca. 2.400 km. Het wandelroutenetwerk binnen de gemeente Veldhoven zal volgens de planning eind 2008 voltooid worden. De voltooiing van het wandelroutenetwerk voor de regio Zuidoost-Brabant staat gepland voor het voorjaar 2009.

De opzet van dit wandelroutenetwerk beperkt zich tot het uitzetten van de wandelpaden, bewegwijzering etc. Het routenetwerk loopt zowel door het buitengebied als door de bebouwde kom van Veldhoven. Hierdoor is het mogelijk om van huis uit "kleine ommetjes" te maken. Ook zullen binnen Veldhoven, soms aansluitend op de regio, themaroutes uitgestippeld worden. Te denken valt aan routes met het thema archeologische educatie (bv. Toterfout).

Verder kan vermeld worden dat op initiatief van het SRE/Reconstructie Boven-Dommel gestart is met een onderzoek naar de mogelijkheden om een zogeheten "Dommelpad" te realiseren van de Belgische grens tot aan Den Bosch. Dit pad loopt voor een gedeelte door Veldhoven. Bij de totstandkoming van het Dommelpad zijn betrokken: de gemeenten Valkenswaard, Eindhoven, Waalre, Veldhoven, Waterschap de Dommel, Dienst Landelijk Gebied, Provincie Noord-Brabant en Reconstructie Boven-Dommel.

Tijdens de opzet van het wandelroutenetwerk in Veldhoven is geconstateerd dat het wenselijk is om:

- ◆ op diverse plaatsen langs de fiets- en wandelroute rustplekken te creëren door middel van het plaatsen van banken, picknickplaatsen, kleinschalige schuilhutten
- ◆ verwijzingen langs de routes op te nemen naar bijvoorbeeld archeologische, educatieve en bijzondere natuurvoorzieningen (grafheuvels, schutwallen)
- ◆ de toegankelijkheid voor gehandicapten zo optimaal mogelijk te maken (rolstoel- of rollatorvriendelijke paden, aangepaste banken)

Actie 1: De inrichting van wandel- en fietsroutes te verbeteren door de hiervoor aangegeven maatregelen.

Het SRE is van plan om ook voor de mountainbikers een netwerk van routes te gaan creëren.

Ten behoeve van het beheer en onderhoud van het wandelroutenetwerk moet vermeld worden dat het SRE momenteel bezig is met de opzet van een beheer- en onderhoudsplan. De kosten komen momenteel nog voor rekening van het SRE. In de toekomst wordt verwacht dat het onderhoud en beheer voor rekening van de lokale overheden zal gaan komen. Hierover zijn nog geen besluiten genomen.

5.2 Paardrijden

Veldhoven kent 2 maneges in het buitengebied die als zodanig bestemd zijn. Een nieuwe ontwikkeling is de komst van paardenhouderijen in het buitengebied. De paarden worden gestald in de stallen bij de boer en de paardenbezitters wordt de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van een paardenbak. De gemeente zal zich in het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied moeten uitspreken over het al dan niet toestaan van die mogelijkheid. De gemeente wil hier wel medewerking aan verlenen, maar bij de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied een voorzichtige houding innemen.

De paardenbezitters kunnen in het buitengebied in de vrije natuur gaan paardrijden. De provincie heeft hier een beleidslijn voor opgesteld die zal worden verwerkt in het Bestemmingsplan Buitengebied. Momenteel zijn er slechts een paar kleine routes waar gebruik van gemaakt kan worden. Het SRE heeft het plan om een netwerk van paardrijroutes te realiseren.

Actie 2: In het kader van de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied het ontstaan van paardenhouderijen voorzichtig toestaan, binnen de geschetste randvoorwaarde.

5.3 "Horeca" langs de netwerkroutes

Voor de eerdergenoemde vorm van recreëren van wandelen en fietsen in het buitengebied is de behoefte ontstaan aan plaatsen waar men iets kan nuttigen. Daarbij moet niet gedacht worden aan cafés of iets dergelijks, maar wel aan mobiele, kleinschalige verkooppunten of aan een beperkte terrasvoorziening bij een langs de route gelegen boerderij. In dat laatste geval is het beslist niet de bedoeling dat dit gecombineerd wordt met zaalverhuur etc. Dat is natuurlijk af te grenzen middels de vergunning.

Binnen het huidige beleid zijn genoemde verkooppunten niet mogelijk. De gemeente is er voorstander van om de regels ten aanzien hiervan te versoepelen en bedoelde kleinschalige voorzieningen wel mogelijk te maken. Ook hier weer nadrukkelijk onder de voorwaarde dat deze voorzieningen geen aantasting voor de omgeving mogen inhouden.

Actie 3: Voorzieningen ten behoeve van kleinschalige "horeca" langs toeristische en recreatieve netwerkroutes toestaan.

5.4 Bereikbaarheid/Bewegwijzering:

Zoals eerder aangegeven heeft de gemeente Veldhoven (en regio) toeristisch potentieel. Het is daarbij wel zaak de toerist en recreant beter te informeren middels toeristische bewegwijzering. Hierdoor kan de toerist en recreant beter worden geïnformeerd over de aanwezige toeristische objecten.

De gemeente Veldhoven heeft nog geen beleid voor bewegwijzering vastgesteld. Momenteel wordt voor de uitvoering uitgegaan van blauw - witte borden als bewegwijzering binnen de gemeente.

Er zijn verschillende soorten toeristische bewegwijzering aanwezig in de regio. Elk bewegwijzeringsoort dient zijn eigen doel. Er is nog geen sluitend systeem dat voor meerdere soorten vervoer bruikbaar is en dat gericht is op het vervoer naar toeristische objecten. Een goed functionerend toeristisch bewegwijzeringssysteem moet aan de volgende criteria voldoen:

- ◆ de borden zijn allemaal op dezelfde manier vormgegeven;
- ◆ het systeem dekt de hele regio;
- ◆ de bewegwijzering geeft de kortste en veiligste route aan;

- ◆ is volledig;

Op Europees en landelijk niveau wordt gebuikt gemaakt van de bruin-witte borden voor toeristische attracties etc. Alleen in Brabant is als enige provincie gekozen voor de kleurstelling blauw-wit. Het SRE wil de kleurstelling bruin-wit gebruiken voor toeristische bewegwijzering. Doordat de kleur afwijkt van de reguliere bewegwijzering zijn de borden herkenbaar als zijnde toeristisch. (zie Bijlage VII) Gemeentelijk is men vrij om een keuze te maken inzake de kleurstelling.

Ondanks het feit dat Veldhoven in de praktijk gebruik maakt van blauw-witte borden, wordt voorgesteld om aansluiting te zoeken bij de regionale kleurstellingskeuze bruin-wit.

Actie 4: Voor wat betreft de bewegwijzering van toeristische attracties etc. aansluiten bij het beleid van de SRE.

5.5 Verblifsrecreatie:

Veldhoven heeft twee grote campings en twee boerderijcampings. In 1996 is door de gemeente Veldhoven een Kampeernota vastgesteld. Inmiddels is de Wet op de Openlucht Recreatie (WOR) afgeschaft. De laatste jaren zijn er verschillende verzoeken bij de gemeente Veldhoven neergelegd. Deze verzoeken betreffen:

1. Uitbreiding van het aantal staanplaatsen voor boerderijcampings.
2. Omvorming van een boerderijcamping tot een landschapscamping.
3. Uitbreiding van een bestaande camping.
4. Verzoek om binnen de gemeente Veldhoven een Kamperplaats te realiseren. Dit is één van de nieuwe trends. Hier zal beleid voor geformuleerd moeten worden. In de APV is de mogelijkheid al gecreëerd dat mensen voor een beperkt aantal dagen met een camper mogen staan. Nog bepaald moet gaan worden op welke locaties dat is toegestaan.

De afwikkeling van bovengenoemde verzoeken vragen om herziening van het kampeerbeleid.

Actie 5: Het kampeerbeleid van 1996 herzien en hierin de nieuwe ontwikkelingen betrekken

Naast de ontwikkelingen in de verblijfsaccommodaties voor kamperen, is uit de trends en ontwikkelingen gebleken dat er een grotere behoefte bestaat aan overnachtingsmogelijkheid in onder meer Bed & Breakfast vorm. Dit geldt voor zowel de overnachtingsmogelijkheden voor het zakelijk als het recreatief toerisme.

In de op te stellen Ruimtelijke Structuur Visie Veldhoven is al aangegeven dat de nieuwe economische ontwikkelingen binnen de gemeente Veldhoven vragen om uitbreiding van hotels voor de opvang van de zakelijke toerist in Veldhoven. Of zich al dan niet meer hotels of B&B 's in Veldhoven zullen vestigen is een kwestie van marktwerking.

5.6 Dagattracties:

Ten aanzien van dagattracties hebben ondernemers verzoeken bij de gemeente neergelegd. Dit betreft:

1. Het Nederlands Opvangcentrum Papegaaien (NOP) is de grootste dagattractie van Veldhoven. Momenteel is men bezig met het onderzoeken van de mogelijkheden om het NOP meer uitstraling te geven door enkele wijzigingen binnen het centrum. Gedacht wordt aan het opwaarderen van de entree, het verbeteren/uitbreiden van de parkeercapaciteit, het verbeteren van de bereikbaarheid middels bewegwijzering etc.
2. De Dwaaltuin 't Oers Zand wil uitbreiding van het grondgebied en daarop de mogelijkheid krijgen om meer tuinen en parkeercapaciteit te realiseren. Het

bezoekersaantal is dermate opgelopen (er wordt duidelijk in een behoefte voorzien) dat uitbreiding noodzakelijk is.

3. 't Geitenboerke is zich in samenwerking met de IVN en Reconstructie Boven-Dommel aan het oriënteren op de mogelijkheid om naast de functie van zorgboerderij en geitenfokker de haalbaarheid van een educatiecentrum over de omgeving (Toterfout, Zandoerle) te realiseren.
4. Molen St. Jan heeft een verzoek ingediend voor de opzet van een kleinschalige bakkerij met educatieve elementen.

Bovengenoemde ondernemingen zijn gelegen in het gebied Zand-Oerle/Toterfout. In dit gebied liggen ook de verblijfsaccommodaties (zie 5.4), die een verzoek hebben ingediend voor uitbreiding. Om deze verzoeken te kunnen beoordelen en af te wikkelen is het aangewezen om voor dat gebied een visie op te stellen. Belangrijk daarbij is vooral de samenhang tussen de diverse attracties, het creëren van een win-win situatie. Het opstellen van een dergelijke visie zal samen met de betrokken ondernemers moeten worden uitgevoerd.

Actie 6: Samen met de betrokken ondernemers een toeristische/recreatieve visie ontwikkelen op het gebied Zandoerle/Toterfout en de samenhang tussen de attracties in dat gebied.

5.7 Recreëren in de wijk

Naast de fraaie recreatie- en bosgebieden in onze regio zijn goede voorzieningen om te recreëren in de nabijheid van de woning ook van belang. Woonvreugde en recreërvreugde gaan hand in hand. Kinderen voetballen op een trapveldje of benutten de speelvoorzieningen. Joggers en skaters werken aan hun conditie in de lanen van een park. Ouderen en jongeren wandelen in het groen of rusten uit op een bankje. Ontspannen, genieten, conditie opdoen en tot rust komen: recreatie in het groen.

Investeren in groen voor recreatiedoeleinden maakt wijken aantrekkelijker en betekent bovendien een belangrijke bijdrage aan de bestrijding van stress en alle psychische en economische gevolgen van dien. Het is dan ook van belang dat de wijken beschikken over voldoende ontmoetingsplaatsen, banken, speelplaatsen etc.

Deze doelstellingen zijn ook in diverse andere nota's al aan bod geweest, zoals in de nota wijkbeheer, de jeugdnota, de nota welzijnsaccommodaties, de sportnota. In het kader van de nota toerisme en recreatie is het niet nodig om nog apart beleidsvoorstellen en acties te gaan formuleren inzake die doelstellingen.

Eén uitzondering daarop wordt aangewezen geacht. In Veldhoven wordt in het kader van woninguitbreiding de nieuwe wijk Zilverackers ontwikkeld. Juist voor zo'n nieuw gebied is het interessant om nog voor de realisatie goed na te denken over de mogelijkheden tot recreëren in zo'n gebied. Bij bestaande wijken is dat lastiger vanwege de beperkingen die het bestaande met zich brengen.

Uitgangspunt ten aanzien van Veldhoven West is altijd geweest dat deze wijk een hoog ambitieniveau moet hebben. Het Masterplan Veldhoven West anticipeert op behoud of ontwikkeling van agrarische en recreatieve functies die passen in of nabij de woonomgeving. Daarbij kan zeer goed passen het realiseren van bijzondere recreatiemogelijkheden. Zilverackers zou een voorbeeldwijk op dat terrein kunnen worden.

Actie 7: Het opstellen van een recreatieplan voor Zilverackers, dat past bij de ambitie van die nieuwe wijk.

5.8 Promotie en informatie (lokale en Regio VVV)

De promotie en informatieverstrekking op het terrein van toerisme en recreatie voor de gemeente Veldhoven wordt door de VVV Veldhoven verzorgd. Enkele jaren geleden is het VVV-infopunt van de receptiebalie van het gemeentehuis verplaatst naar de Openbare Bibliotheek te Veldhoven. Voor de duur van drie jaar werd een subsidie aan de bibliotheek verstrekt. Daarbij werd er van uitgegaan dat de VVV Veldhoven na 3 jaar zou kunnen functioneren zonder een beroep te hoeven doen op een bijdrage van de overheid. Er werd vanuit gegaan dat de ondernemers in de branche ook een bijdrage zouden gaan leveren.

De bibliotheek heeft echter aangegeven dat er geen bijdragen van de ondernemers zullen komen en dat de bibliotheek dus geen mogelijkheden ziet voor een sluitende exploitatie. De bibliotheek heeft de gemeente dan ook gevraagd om een jaarlijkse bijdrage van (afgerond) € 26.000 voor het VVV-werk. Tegen de bibliotheek is steeds gezegd dat een besluit daarover zou worden genomen in het kader van de vaststelling van de nota toerisme en recreatie.

Om het verzoek van de bibliotheek goed te kunnen beoordelen, is het van belang om de relatie met de Regio-VVV te bekijken. De functie van de Regio VVV kan men bestempelen als een "Backoffice". Zij moet die kwaliteit en ondersteuning leveren waar de gemeenten voor betalen. De regio VVV is gericht op de facilitering van de Lokale VVV's binnen de regio. Ze zal moeten inspelen op de ontwikkelingen binnen de branche en van daaruit de producten (folders stramienen e.d.) ontwikkelen voor de Lokale VVV's.

De Lokale VVV is de "Frontoffice". Zij moet het publiek bedienen en de ontwikkelde producten (folders e.d.) direct aan het publiek aanbieden.

Hierin vervult de VVV Veldhoven (kijk ondermeer naar de website van deze VVV) een belangrijke rol voor onze gemeente met uitloop naar de Kempen.

De afgelopen jaren heeft de VVV-functie binnen de bibliotheek zich zonder meer als succesvol bewezen.

De ondernemers zien geen aanleiding om bij te gaan dragen in de exploitatie van de VVV in de bibliotheek. Zij willen wel bijdragen (en doen dat ook) aan concrete activiteiten zoals bijvoorbeeld de uitgegeven toeristenkaart van Veldhoven. Daaraan is door 60 ondernemers een bijdrage verstrekt.

Bovendien zijn de ondernemers van opvatting dat de gemeente de exploitatie voor de VVV-vestiging kan betalen vanuit de verkregen inkomsten van de toeristenbelasting. (zie over dat onderwerp punt 5.10).

De opvatting van de ondernemers is te billijken. Gelet daarop en gelet ook op het economisch en maatschappelijk belang van toerisme en recreatie, is het aangewezen een structurele subsidie van € 26.000 (afgerond) aan de bibliotheek beschikbaar te stellen voor het VVV-werk.

Actie 8: Ingaande 1-1-2009 een structurele subsidie te verlenen van € 26.000 (afgerond) aan de bibliotheek ten behoeve van de exploitatie van de VVV Veldhoven.

Deze structurele subsidie wordt meegenomen in de procedure van de tweede bestuursrapportage.

Regio VVV

De Regio-VVV heeft enkele jaren de tijd gehad om haar bestaansrecht te bewijzen. De meerderheid van de gemeenten binnen de SRE heeft aangegeven verder te willen gaan met de Regio-VVV. Inmiddels is in de Regioraad een beslissing genomen over deze financiering van de Regio-VVV. Voor het jaar 2008 is besloten om de financiering

voorlopig te blijven betalen uit het Regionaal Stimuleringsfonds. Dit omdat niet alle gemeenten een besluit hebben kunnen nemen, of het niet eens waren met het voorstel. Vanaf het jaar 2009 zal de bijdrage van de gemeente voor de Regio VVV aanzienlijk gaan stijgen, van € 0,42 per inwoner naar € 1,09 per inwoner. Met deze verhoging is in de meerjarenbegroting al rekening gehouden.

Vanuit de ondernemers uit deze sector is de vraag gekomen om middels gerichte promotieactiviteiten de toeristische en recreatieve producten van Veldhoven te versterken. Gedacht daarbij moet worden aan een thema, een blikvanger die als visitekaartje gebruikt kan worden. Hiervoor zal aansluiting gezocht moeten bij de ontwikkeling van city-marketing.

5.9 Samenwerking

De gemeente Veldhoven heeft in 2004 op uitnodiging van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) binnen de gemeente Veldhoven een Lokaal Toeristische Adviesgroep (LTA) opgericht. De LTA bestaat uit ondernemers en verenigingen uit de toeristische sector binnen de gemeente Veldhoven. Inmiddels is de LTA uitgegroeid tot een actieve adviesgroep. Ze zijn niet alleen actief op adviserend gebied, zoals meepraten over de samenstelling van de uitgangspunten bestemmingsplan buitengebied en over de op te stellen nota T&R (deelname Workshop SWOT-analyse), maar ze zijn ook actief met het organiseren van allerlei activiteiten zoals bijvoorbeeld het opzetten van een toeristenkaart. De samenwerking van ondernemers binnen een dergelijk platform levert ook het gezamenlijk opstellen van fietsarrangementen tussen de verschillende bedrijven op.

De LTA heeft inmiddels een officiële status verkregen middels het vormen van een stichting. Voor de toekomst bestaat er een behoefte aan een reguliere bijdrage in de organisatie- representatiekosten e.d. voor de stichting.

De gemeente Veldhoven koerst naar een actiever toeristisch beleid. Daar past een actieve lokale adviesgroep van betrokken ondernemers bij. De adviesgroep kan fungeren als klankbord voor de gemeente en voor de eigen ondernemers binnen de gemeente Veldhoven. Ze kan nieuwe activiteiten initiëren om het toeristische en recreatieve product in Veldhoven uit te breiden en te versterken. De betrokken ondernemers zullen in belangrijke mate zelf de financiering van deze plannen verzorgen. Een aantal kosten is echter niet in projecten door te berekenen. De gemeente acht een beperkte structurele subsidie voor de organisatorische en representatieve activiteiten aangewezen.

Actie 9: Per 1 januari 2009 de Stichting Lokaal Toeristische Adviesgroep Veldhoven (LTA) een structurele subsidie van € 1.000 te verstrekken als tegemoetkoming in de organisatorische en representatieve kosten.

De financiële consequenties van deze actie zullen worden opgenomen in de procedure van de tweede bestuursrapportage.

Aanjagers

Het SRE heeft sinds kort voor de uitvoering van Kompas II twee aanjagers in dienst genomen. Zij hebben de taak om:

- ◆ de contacten tussen de verschillende spelers in de regio te verbeteren;
- ◆ nieuwe producten, nieuwe productcombinaties tot stand te brengen.

Voor de gemeente Veldhoven is het zaak om in de toekomst bij nieuwe productontwikkeling gebruik te maken van deze toeristische aanjaagfunctie. De toeristische aanjager zal ook gaan participeren in de LTA-overleggen. De aanjaagfunctie kan voor de gemeente handig zijn als aanspreekpunt bij complexe subsidieaanvragen en advisering over financieringsmogelijkheden.

5.10 Toeristenbelasting

In november 1997 is besloten tot invoering van toeristenbelasting. In de daarbij horende verordening is niet tot uitdrukking gebracht dat de opbrengst moet dienen ter dekking van de ten behoeve van het toerisme gemaakte kosten. Er is dus sprake van een algemene heffing. De ondernemers in de recreatie- en toerismebranche waren het daar destijds niet mee eens en zijn dat nu nog steeds niet. Vanwege de bestaande onenigheid is tot op heden de toeristenbelasting nooit verhoogd. Ter informatie kan vermeld worden dat in de begroting 2008 een bedrag van € 90.450 is opgenomen als inkomsten uit heffing toeristenbelasting.

In het heffen van een toeristenbelasting onderscheidt de gemeente zich niet van andere gemeenten. In sommige gemeenten komen de inkomsten één op één ten goede van de sector. Dat is in Veldhoven niet het geval. In Veldhoven vloeien de inkomsten immers naar de algemene middelen. Uit die algemene middelen worden dan overigens wel diverse uitgaven voor de toeristische en recreatieve sector gedaan. Denk bijvoorbeeld aan het realiseren van een wandelroutenetwerk. De gemeente neemt dus wel degelijk haar verantwoordelijkheid waar het gaat om het doen van uitgaven ten behoeve van de sector, ook al is er geen sprake van een één op één relatie met de inkomsten uit de toeristenbelasting en is er geen directe relatie in de begroting zichtbaar tussen die inkomsten en de uitgaven ten behoeve van toerisme en recreatie.

De toeristenbelasting is ten opzichte van andere gemeente, mede door het feit dat nooit een stijging is doorgevoerd, zeer laag te noemen. Om de nieuwe wensen op het terrein van toerisme en recreatie te realiseren ziet de gemeente aanleiding om de toeristenbelasting te verhogen. Daarbij wordt dan bepaald dat de opbrengst van die stijging gebruikt zal worden voor de financiering van de nieuwe wensen, zoals de inrichting van het buitengebied, bewegwijzering etc. De hoogte van de financiering van de nieuwe wensen is nog niet definitief vast te stellen. Dit is afhankelijk van onder andere onderzoeken/inventarisatie en nieuw op te stellen beleid. Dit betekent dat gedurende het komende jaar de kosten bekend zullen worden. Aansluitend hierop dient de verhoging van de toeristenbelasting gefaseerd plaats te vinden vanaf 1-1-2010.

Actie 10: De nieuwe wensen op het terrein van toerisme en recreatie (mede) financieren vanuit de opbrengst van de verhoging van de toeristenbelasting per 1-1-2010.

5.11 Funshoppen

Eén van de trends die steeds grotere vormen aan gaat nemen is het zogeheten (fun)shoppen. Hieronder wordt verstaan het gaan winkelen niet met als doel om gerichte aankopen te doen, maar met als doel een aangename vrijetijdsbesteding. In Veldhoven is dit vooral het geval in de Kromstraat en uiteraard in het City Centrum. Uit de eerder in deze nota genoemde SWOT-analyse (zie hoofdstuk 3.2.) is gebleken dat de uitstraling/levendigheid van het City Centrum voor verbetering vatbaar is. Dit aspect speelt ook een rol in de Detailhandelstructuurvisie en de Ruimtelijke Structuurvisie. Om die reden is het niet nodig om in deze nota voorstellen inzake dit aspect te doen.

Hoofdstuk 6 Tijdpad acties - Financiën

6.1 Tijdpad

Omschrijving	Wie voert actie uit?	Wanneer	Kosten
Actie 1: De inrichting van wandel- en fietsroutes te verbeteren door de hiervoor aangegeven maatregelen.	Gemeente in overleg met SRE en LTA	2009	p.m.
Actie 2: In het kader van de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied het ontstaan van paardenhouderijen voorzichtig toe te staan, binnen de geschetste randvoorwaarde.	Gemeente	2008	n.v.t.
Actie 3: Voorzieningen ten behoeve van kleinschalige "horeca" langs toeristische en recreatieve netwerkroutes toestaan.	Gemeente	Vanaf 2008	n.v.t.
Actie 4: Voor wat betreft de bewegwijzering van toeristische attracties etc. aansluiten bij het beleid van de SRE.	Gemeente SRE	2009	p.m.
Actie 5: Het kampeerbeleid van 1996 herzien en hierin de nieuwe ontwikkelingen betrekken	Gemeente	2009	n.v.t.
Actie 6: Samen met de betrokken ondernemers een toeristische/recreatieve visie ontwikkelen op het gebied Zandoerle/Toterfout en de samenhang tussen de attracties in dat gebied.	Gemeente LTA Ondernemers	Eind 2008	p.m.
Actie 7: Het opstellen van een recreatieplan voor Zilverackers, dat past bij de ambitie van die nieuwe wijk.	Gemeente LTA	2009/2010	p.m.
Actie 8: Ingaande 1-1-2009 een structurele subsidie te verlenen van € 26.000 (afgerond) aan de bibliotheek ten behoeve van de exploitatie van de VVV Veldhoven	Gemeente	2009	€ 26.000
Actie 9: Per 1 januari 2009 de Stichting Lokaal Toeristische Adviesgroep Veldhoven (LTA) een structurele subsidie van € 1.000 te verstrekken als tegemoetkoming in de organisatorische en representatieve kosten.	Gemeente	2009	€ 1.000
Actie 10: De nieuwe wensen op het terrein van toerisme en recreatie (mede) financieren vanuit de opbrengst van de verhoging van de toeristenbelasting per 1-1-2010.	Gemeente	Mei 2009	p.m.

6.2 Financiën

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht kunnen bij diverse acties de financiële consequenties nog niet worden aangegeven. Deze worden pas duidelijk op het moment dat een concreet uitwerkingsplan is gemaakt (voorbeeld: actie 2) of wanneer een visie is opgesteld (voorbeeld: actie 6). Een en ander betekent dat de financiële consequenties van de acties (met uitzondering van de LTA en de VVV-Veldhoven) in de kadernota 2009 in overweging genomen zullen worden, via de daartoe geëigende procedure.

Van belang hierbij is het volgende:

Het is mogelijk om externe financiering via verschillende subsidieprogramma's te genereren. Voor strategische projecten op regionaal niveau is er bijvoorbeeld het Regionaal Stimuleringsfonds en Kompas (niet te verwarren met het beleidsprogramma Kompas II) van het SRE.

Reconstructie Boven-Dommel heeft het Leaderplus programma, dat de mogelijkheid biedt tot het verlenen van provinciale subsidies gestoeld op Europese subsidies.

Verder zijn er nog de Europese programma's Interreg IVA en IVB als financieringsbronnen. Het SRE kan hierin een ondersteunende rol spelen.

Voor zowel de Europese Projecten als projecten die in aanmerking komen voor het Regionaal Stimuleringsfonds wordt de vorm van cofinanciering toegepast. Daarvoor komen zowel gemeenten, instellingen als ondernemers in aanmerking.

Van een tweetal acties (acties 8 en 9) kunnen de financiële consequenties nu wel worden bepaald. Zoals in de nota aangegeven zal de raad worden voorgesteld deze te dekken door een besluit om de toeristenbelasting op te hogen. Een en ander zal worden opgenomen in de tweede bestuursrapportage.

De uitvoering van de acties zullen ook ambtelijke capaciteit vergen. De omvang daarvan is beperkt te noemen en kan, voor zover nu kan worden overzien, worden opgevangen binnen de reguliere formatie.

Bijlage II

Algemeen Beleid

Beleid

In deze bijlage wordt per overheid, te weten gemeentelijk, regionaal, provinciaal en landelijk aangegeven welk beleid gevoerd wordt ten aanzien van het beleidsveld toerisme en recreatie. Ook wordt aandacht geschonken aan aanpalend beleid, vooral in de regio Zuidoost-Brabant, zoals Brainport en Reconstructie Boven-Dommel.

Gemeente Veldhoven:

De gemeente Veldhoven heeft tot op heden gesteld dat ze zich op het gebied van toerisme vooral richt op de regio. Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) heeft een Sociaal-economisch beleidsplan 2003-2007 vastgesteld, waarin de koers is uitgezet voor de ontwikkeling van onze regio tot een van de meest moderne en dynamische kennisregio's van de wereld. Ter uitvoering van dit beleid zijn drie programmaliijnen ontwikkeld: Brainport, Progress en Kompas. Dit laatste programma is voor de stimulering van toerisme en recreatie in de regio. Door de aantrekkelijkheid van het aanbod te vergroten en dit op een effectieve wijze te vermarkten is getracht de economische potenties van de sector toerisme en recreatie in Zuidoost-Brabant beter te benutten (nu Kompas II). In het verleden is een van de actiepunten geweest het oprichten van de Regio-VVV. In 2007 is door het dagelijks bestuur van het SRE een beslissing genomen over de toekomst van de Regio-VVV. Ook is binnen de 21 gemeenten van het SRE op verschillende plaatsen een lokaal overlegorgaan van ondernemers uit de toeristen/recreatieve sector samengesteld. Ook Veldhoven heeft momenteel een Lokaal Toeristische Adviesraad (LTA). Hier wordt in de nota op teruggekomen in paragraaf 5.9.

Allereerst moet bij het ontwikkelen van nieuw beleid (T&R) beleid gekeken worden naar wat er in de stadsvisie wordt gezegd. Deze stadsvisie dient als leidraad. Enkele belangrijke elementen uit de stadsvisie die van invloed kunnen zijn voor de nota T&R zijn:

- ◆ Het moet een stad worden waar het prettig is om te verblijven. Maar ook voor anderen. Genoeg groen, voldoende ontmoetingsplaatsen (pleinen, parken, evenementen)
- ◆ Een actieve overheid die helpt bij het organiseren van evenementen, het mobiliseren van en een breed aanbod aan cultuur bieden.
- ◆ De gemeente stimuleert veelzijdige werkgelegenheid en ondersteunt nieuwe ideeën, samen met andere gemeenten en met het bedrijfsleven. Alleen staat Veldhoven sterk, samen met de regio nog sterker.
- ◆ Samenwerking met inwoners, maar ook met ondernemers en anderen. Samen mogen we best trots zijn op onze gemeenten.

De gemeente Veldhoven heeft al op verschillende aanpalende beleidsterreinen beleid ontwikkeld en vastgesteld, waarmee bij de ontwikkeling van de nota Toerisme & Recreatie rekening gehouden moet worden:

Economisch beleid

In de nota "Economisch beleid" wordt het toerisme gezien als een sector die potentieel inkomsten van buiten de regio kan genereren. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de consumentenmarkt en de zakelijke markt. Hier neemt NH Koningshof een bijzondere positie in. Vooral de Kempen trekt toeristen aan (zowel dag- als verblijfstoeristen).

Kunst en Cultuurbeleid en het Evenementenbeleid

De nota Kunst en Cultuur "de vooruitgang van de cultuur" (2006-2010) en nota Evenementenbeleid geven ondermeer aan dat de opkomst van de beleveniseconomie algemeen wordt gezien als de belangrijkste trend in de sfeer van vrije tijd. Kortweg komt de term beleveniseconomie er op neer dat de huidige consument meer wil dan een product. Hij is bereid voor een belevenis, een gedenkwaardige gebeurtenis, te

betalen. Zo kan een avondje theater uitgroeien tot een totaalervaring door allerlei extra activiteiten rondom de voorstelling. Met in het achterhoofd het gegeven dat een gemiddeld gezin een kwart van zijn inkomen besteedt aan vrije tijd, is het voor de gemeente een economische factor van belang om binnen de eigen gemeente voldoende vrijetijds mogelijkheden aan te bieden. Die vrije tijd wordt tegenwoordig al 'shoppend' besteed. Men stelt het programma naar believen samen en mixt 'hoge en lage cultuur' moeiteloos door elkaar. Die combinatie van cultuur, winkelen, sport, natuur en evenementen en attracties is ook bij toerisme en recreatie in diverse samenstellingen te vinden.

Bestemmingsplannen buitengebied

Het huidige bestemmingsplan buitengebied 1988 gaat niet al te diep in op recreatie. De aanwezige functies worden als zodanig bestemd. De gemeente is een nieuw bestemmingsplan buitengebied aan het opstellen. In het nieuwe bestemmingsplan zal meer aandacht zijn voor de (door-)ontwikkeling van recreatieve functies. Zo zullen er mogelijkheden worden gegeven aan agrarische bedrijven voor recreatieve nevenfuncties en zullen bestaande recreatieve bedrijven redelijk flexibel bestemd worden.

Nota Kamperen.

Per 1-1-2008 is de Wet op de Openlucht Recreatie (WOR) afgeschaft. De nota Kamperen is vastgesteld in 1996 en is niet meer relevant. Mede gezien de afschaffing van de WOR en het feit dat de oude nota niet meer relevant is, zal een nieuwe nota Kamperen vastgesteld moeten gaan worden. Voorlopig kan voor handhaving op het gebied van kamperen worden uitgegaan van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de desbetreffende bestemmingsplannen.

Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven

Momenteel is de gemeente Veldhoven bezig met de opstelling van de Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven. Hierin wordt ook aandacht besteed aan toerisme en recreatie. Het is niet mogelijk om hieruit informatie te putten, aangezien de nota eerst volgend jaar vastgesteld gaat worden. Bij de vaststelling van de huidige nota vindt wel overleg plaats tussen de beide samenstellers en wordt naar de Visie verwezen.

Integrale nota Handhaving

Momenteel is de gemeente Veldhoven bezig met het opstellen van een herziene nota Handhaving. In de huidige nota (2004) wordt aangegeven dat de gemeente Veldhoven met haar handhavinginspanningen uniformiteit, transparantie en daarmee rechtsgelijkheid nastreeft om zo bij vergelijkbare overtredingen op een vergelijkbare manier op te treden. Belangrijk is dat er sprake is van samenhang tussen de verschillende beleidsvelden en dat de bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving op elkaar wordt afgestemd. Voor toerisme en recreatie betekent dit dat op de thema's evenementen, bestemmingsplan, horeca, openbare orde algemeen en vergunningen samenhang te vinden is. Speerpunten zijn veiligheid en een gezond leefmilieu.

Nota Monumentenbeleid

Volgens de Archeologiewet, onderdeel van de Monumentenwet (2007) bestaat de informatieplicht. Dit houdt ondermeer naast het registreren van archeologisch cultuurgoed en vondsten ook in dat mensen geïnformeerd moeten worden hierover. Dit kan zijn middels educatie of door het etaleren in welke vorm dan ook van het archeologisch gemeengoed in het openbaar gebied. De gemeente Veldhoven is momenteel bezig met het opstellen van lokaal beleid over dit onderwerp.

Landschapsbeleidsplan Veldhoven "leven en beleven" 1998-2018

Een van de deelvisies van het landschapsbeleidsplan is het behouden en versterken van de functionele karakteristiek van het huidige landschap, vanuit landschappelijk oogpunt. Hierbij hoort het tegengaan van intensief gebruik in gebieden, die daarvoor

niet geschikt zijn, zoals bijvoorbeeld motorcrossen in bosgebied. Verder wil men een creatief netwerk aanleggen, d.m.v. het dooraderen van het gehele gebied met fiets- en wandelroutes, zowel voor kleine rondjes als grote rondjes en het aansluiten van recreatieve voorzieningen in het buitengebied op aanwezige recreatieve voorzieningen (paden, groenstructuren) in de bebouwde kom. Dit sluit ook aan op de wijze waarop het beleid toerisme en recreatie vorm gegeven gaat worden.

Natuurwaarden binnen de gemeente Veldhoven (quickscan bedreigde en beschermde flora en fauna, dec. 2007)

Veldhoven is een stadsrandgemeente die grenst aan Eindhoven. Als gevolg hiervan vinden binnen de gemeente veel ruimtelijke ontwikkelingen plaats, waarbij te denken valt aan aanleg van bedrijventerreinen, woonwijken, toename van voorzieningen in de sector toerisme en recreatie.

In het kader van de Flora- en faunawet dienen voor elke ingreep de effecten op beschermde natuurwaarden inzichtelijk te zijn. Door middel van een quickscan flora en fauna heeft de gemeente Veldhoven deze knelpunten in beeld gebracht. Bij de opstelling en daaraan gerelateerd de uitvoering van de nota toerisme en recreatie zal rekening gehouden moeten worden met deze quickscan. (o.a. bij uitbreidingsverzoeken van recreatieve voorzieningen)

Regio

Het SRE heeft een Sociaal-economisch beleidsplan 2003-2007 vastgesteld, waarin de koers is uitgezet voor de ontwikkeling van onze regio tot een van de meest moderne en dynamische kennisregio's van de wereld. Ter uitvoering van dit beleid zijn drie programmaliijnen ontwikkeld: Brainport, Progress en Kompas. Inmiddels is het vervolg "Ontwerp sociaal-economisch beleidsplan samenwerkingsverband regio Eindhoven 2008-2013" in ontwikkeling.

Kompas II

De visie/ambitie van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) is als volgt geformuleerd: "een aantrekkelijke regio met een kwalitatief hoogstaand en onderscheidend recreatief product", vertaald in de navolgende strategische doelen:

- ◆ versterking van het toeristisch-recreatief product op strategische thema's (m.n. aandacht voor kansen voor toerisme in samenhang met andere sectoren zoals cultuur, landschap etc, aandacht voor het kwaliteitsniveau van de toeristisch-recreatieve bedrijven en voor duurzaamheid)
- ◆ het bevorderen van lokale en regionale samenwerking en ketenvorming (betrokkenheid van het lokale bedrijfsleven en ook samenwerking tussen bedrijven op dit schaalniveau)
- ◆ Product en gebiedspromotie (focus op de wervende promotie voor de regio; aandacht voor de ontwikkeling/uitbreiding van Engelstalige promotie-uitingen)
- ◆ Een strategische positionering van toerisme en recreatie (beschikbaar krijgen van goed datamateriaal, afstemming met Progress en Brainport op onderling gerelateerde doelstellingen en keuze voor thema's en projecten die de regio op de gewenste wijze profileren en positioneren).

Bovenstaande strategische doelen zijn verder uitgewerkt in "Kompas II". Kompas II is een projectorganisatie die overheden en bedrijven ondersteunt bij het ontwikkelen van toerisme en recreatie in de regio en nieuwe initiatieven stimuleert.

Een onderdeel van Kompas II is de Regio-VVV:

De regionale basistaken bestaan uit:

- ◆ Informatiemanagement, regionale website en informatief drukwerk;
- ◆ Regiobrede ondersteuning van de receptieve taak
- ◆ De bewerking van de zakelijke toeristische markt;

Naast de basistaken zal de Regio-VVV zich inspannen om:

- ◆ De bijdrage vanuit het bedrijfsleven te continueren en vergroten;

- ◆ Nieuwe producten te ontwikkelen en in te spelen op de beschikbare projectsubsidies;
- ◆ Additionele/betaalde opdrachten (op offertebasis) te verwerven bij bedrijfsleven, SRE en gemeenten;
- ◆ Additionele retailactiviteiten ten behoeve van de lokale VVV's in een cafetariamodel aan te beiden ;
- ◆ De exploitatie van de lokale VVV's verbeteren;
- ◆ De wisselwerking tussen de lokale VVV's en de Regio-VVV (backoffice) verder te optimaliseren.

Brainport

De regering heeft de regio Zuidoost-Brabant aangewezen tot Brainport van Nederland. Deze status doet recht aan de positie die de regio inneemt op het gebied van toptechnologie en kennisindustrie in Nederland. Binnen de regio wil Veldhoven een sterke eigen positie verkrijgen. Hier past een proactieve houding bij. Dit hoort ook bij de uitdaging die is genoemd in de Brainport Navigator 2013: het continueren van de hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid (Triple Helix). Brainport investeert in innovatieve projecten, die tot de sleutelgebieden 'people', 'technology', 'business' of 'basics' behoren of deze sleutelgebieden ondersteunen. In het kader van de programma's en projecten op innovatief gebied kan onder meer worden gedacht aan de bevordering van een gunstig woon- en leefklimaat. Door bij de invulling van een woonwijk of het buitengebied het recreëren een duidelijk gezicht te geven wordt het woon en leefklimaat bevorderd.

Progress/ Reconstructieplan Boven Dommel

Tot op heden is voor het "onbeschreven beleid" voor de sector T&R in het buitengebied aansluiting gezocht bij het Reconstructieplan van het Boven-Dommelgebied. Dit Reconstructieplan is een onderdeel van het programma Progress. Progress is het actieplan voor de plattelandsontwikkeling in Zuidoost-Brabant. Het programma speelt in op de sterk veranderende structuur van het landelijk gebied en wil kansen op economisch, ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk terrein optimaal benutten. Doel is een economisch dynamisch platteland.

In het eerder genoemde Reconstructieplan wordt ondermeer aangegeven hoe regiobreed wordt omgegaan met T&R in het buitengebied. De visie beoogt de bedrijfskwaliteiten en omgevingskwaliteiten op peil te houden en bij te dragen aan de leefbaarheid en economische ontwikkelingen van het reconstructiegebied. De uitgangspunten zijn:

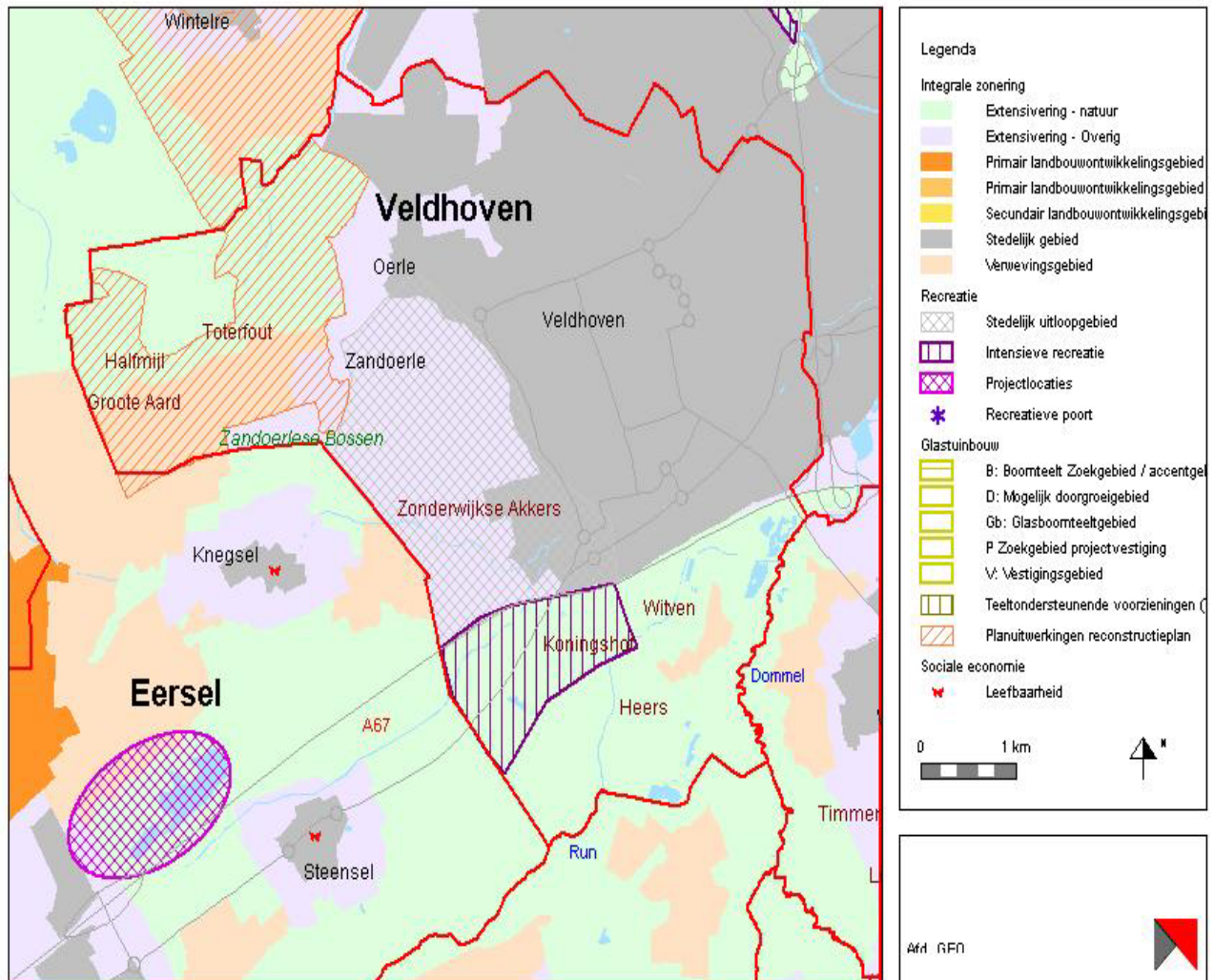
- ◆ Kwaliteit boven kwantiteit
- ◆ Voldoende ontwikkelingsruimte voor de bestaande bedrijven
- ◆ De diversiteit en verrijking van het toeristisch-recreatieve product
- ◆ Kleinschaligheid in nieuwe bedrijvigheid, maar wel met voldoende economisch perspectief.

Wat men wil bereiken:

- ◆ Optimaliseren van de toeristisch-recreatieve infrastructuur
- ◆ Ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden voor buitenrecreatie met routes en pleisterplaatsen ter ontlasting van de gebieden met overdruk
- ◆ Versterken van de relatie met het stedelijke gebied en zodoende beter profiteren van de daar aanwezige voorzieningen op het gebied van intensieve recreatie en "leisure"
- ◆ Bieden van voldoende ontwikkelingskansen aan de bestaande vrijetijdsvoorzieningen (ook die gelegen zijn in of nabij natuurgebieden)
- ◆ Nieuwe elementen in het dag- en verblijfsrecreatieve aanbod
- ◆ Promotie en productontwikkeling

De visie op de gewenste toeristisch-recreatieve ontwikkelingen van Reconstructie Boven-Dommel is vertaald in een plankaart.

Reconstructieplan Boven Dommel

Voor uitgebreidere informatie verwijzen we naar het reconstructieplan. (op te vragen bij de gemeente afdeling MSO)

Binnen de gemeente is men momenteel bezig met het ontwikkelen van een activiteitenplan voor het buitengebied Veldhoven Zuid. Dit in samenwerking met het SRE en de provincie. Dit is nog in een ontwikkelingsfase, zodat hier verder nog geen politiek standpunt over genomen is.

Provincie

Toerisme is een groeiende sector, die een belangrijke bijdrage levert aan de Brabantse werkgelegenheid. De Provincie streeft naar een zo groot mogelijke variatie in de toeristisch-recreatieve voorzieningen binnen haar grenzen. Voor de bezoeker moet Brabant aantrekkelijk genoeg zijn om er meerdere dagen achtereen te verblijven. Interessante cultuurhistorie, een goed netwerk van fiets- en wandelpaden, toervaartmogelijkheden, gezellige uitspanningen en kwalitatief goede hotels en vakantieparken zijn alom aanwezig.

Om de toeristische sector te ondersteunen werkt de Provincie samen met het toeristisch bedrijfsleven, het Brabants Bureau voor Toerisme (BBT), de VVV's en gemeenten.

De Provincie richt zich vooral op ondersteuning/stimulering van organisaties in de toeristisch-recreatieve sector, minder op individuele projecten. In haar beleidsnota

Toerisme en recreatie: '(Ont)Spannend Brabant' legt de Provincie de volgende accenten:

- ◆ ruimte bieden voor vernieuwing en verbreding van toeristisch-recreatieve voorzieningen, met name cultuur-(historisch) toerisme en toervaarttoerisme;
- ◆ bevordering van professionaliteit en samenwerking binnen de toeristisch-recreatieve sector, onder meer met koepelorganisaties RECRON, HISWA Vereniging en Platform Brabants Toeristisch Bedrijfsleven (PBTB);
- ◆ ontwikkeling van het Brabants Bureau voor Toerisme tot hét toeristisch-recreatief kenniscentrum in Noord-Brabant;
- ◆ stimulering grensoverschrijdende projectsamenwerking, in het bijzonder binnen het Europese Interreg-programma tussen Noord-Brabant en Vlaanderen.

Het BBT voert voor een belangrijk deel het toeristisch-recreatief beleid van de Provincie uit. De financiering tot 1-1-2009 is gegarandeerd. In opdracht van de Provincie houdt het BBT zich bezig met:

- ◆ verzamelen en analyseren van toeristisch-recreatieve cijfers op Noord-Brabantse schaal;
- ◆ ontwikkelen nieuwe productformules, onder meer op terrein van cultuurhistorie, waterrecreatie en routenetwerken (fietsen, wandelen, paardrijden);
- ◆ marketing en promotie van toeristisch-recreatief Noord-Brabant;
- ◆ vraagbaak- en informatiefunctie (informatie over voorzieningen, projecten, trends).

Nieuwe ontwikkeling:

De Provincie is momenteel aan het onderzoeken in hoeverre overgegaan kan worden tot een fusie van het BBT, Uit in Brabant en Kubus (marketing van theater en cult podia). Per 1-1-2009 zullen de drie organisaties samenwerken en zal er volgens de planning één organisatie zijn die zich inzet voor Toerisme en Recreatie van Noord-Brabant.

Ruimtelijke beleid:

Wat betreft het ruimtelijk beleid van de provincie zijn twee plannen belangrijk in het kader van toerisme en recreatie; het Reconstructieplan en het Streekplan 2002. Met de nota "Reconstructie aan zet" wil de provincie het platteland vitaal, groen en leefbaar houden. De provincie heeft zeven reconstructiecommissies aangesteld waarin vertegenwoordigers van alle belanghebbenden gezamenlijk een plan voor een gebied opstellen. Veldhoven behoort tot de commissie "Boven-Dommel". Aangezien deze reconstructiecommissie opereert vanuit het SRE verwijzen we voor informatie naar het beleid in de regio in de nota T&R.

Streekplan Brabant 2002

Toerisme en recreatie worden in het streekplan gezien als nevensgeschikte activiteiten in het buitengebied, die een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland. Kansen voor de realisering van een goed toeristisch-recreatief product moet dan ook optimaal benut worden. De mogelijkheden zijn echter wel sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van een gebied. Er moet een gezonde verhouding zijn tussen de toeristisch-recreatieve activiteiten en de draagkracht van het gebied waarin deze plaatsvinden. In het streekplan wordt het buitengebied gezoned in twee hoofdzones; een groene hoofdstructuur (GHS) en een agrarische hoofdstructuur (AHS). In de GHS is alleen plaats voor recreatie met een groen karakter. In de AHS zijn meer mogelijkheden voor toerisme en recreatie. De provincie vindt het van belang dat toeristisch-recreatieve ontwikkelingen aansluiten bij en afgestemd zijn op de ontwikkelingen in de landbouw. Er wordt vooral ingezet op de bevordering van kleinschalige verblijfsrecreatie en op vormen van extern gerichte verblijfsrecreatie

Rijk

De overheid ziet toerisme als een belangrijke economische sector, waarbij de rol van de overheid zich vooral richt op het scheppen van randvoorwaarden. De primaire verantwoordelijkheid ligt bij de sector zelf. Recreatie vraagt om een meer directe publieke betrokkenheid. Taken op het gebied van toerisme en recreatie worden steeds meer gedecentraliseerd naar provincie en gemeente.

In "Kiezen voor recreatie", beleidsnota Openluchtrecreatie 1991-2010, worden de uitgangspunten van het openluchtrecreatiebeleid tot het jaar 2010 weergegeven. De hoofdpunten van beleid zijn:

- ◆ Bestaande recreatiemogelijkheden tenminste handhaven;
- ◆ Ruimtelijke ontplooiingsmogelijkheden bieden aan het particulier initiatief dat bijdragen levert aan kwaliteit en diversiteit van het aanbod;
- ◆ Vergroten recreatieve gebruiksmogelijkheden voor gebieden en objecten. Daar waar het Rijk deze beheert, is recreatief medegebruik uitgangspunt;
- ◆ Optimaliseren van de recreatiekwaliteiten en de gebruiksmogelijkheden van een geselecteerd aantal recreatief- toeristische gebieden;
- ◆ Ontwikkelen van landelijke netwerken voor wandelen, fietsen en varen;
- ◆ Verbeteren van kwaliteit, deskundigheid en samenwerking van de recreatiesector.

Ruimtelijk beleid

In de Nota Ruimte "Ruimte voor Ontwikkeling" wordt gesteld dat het huidige aanbod van toeristische en recreatieve voorzieningen onvoldoende, zowel kwalitatief als kwantitatief, voldoet aan de recreatiewensen van onze samenleving. De samenstelling van de bevolking en het toenemende belang van vrijetijdsbesteding vragen om nieuwe vormen van openlucht- en verblijfrecreatie en om aanpassing van het huidige toeristische en recreatieve aanbod. De recreatiesector moet de ruimte krijgen om te kunnen anticiperen op de veranderende behoefte van de samenleving en om zich tot een economische drager van het platteland te ontwikkelen. Het gaat daarbij ook om vergroting van de mogelijkheden voor recreatie als nevenactiviteit op agrarische gebieden.

De toegankelijkheid en bereikbaarheid van de groene ruimte moeten worden verbeterd en vergroot, zowel door het wandel – fiets en waterrecreatienetwerk te vergroten als door belemmeringen weg te nemen.

Bijlage IV

Huidig (T&R) aanbod Veldhoven

Huidige aanbod

In deze bijlage wordt een globale inventarisatie weergegeven van het huidige aanbod van ondernemers en organisaties in de sector toerisme en recreatie. In de meeste gevallen is er sprake van ontwikkelingen die om stellingname c.q. beleid vragen van de gemeente.

Verder wordt een beeld gegeven van ondermeer de buitengebieden waar we over praten, de ligging van Veldhoven en de bereikbaarheid.

Ook blijven we even stil staan bij die ondernemingen die zijdelings invloed hebben op het te voeren beleid ten aanzien van toerisme en recreatie. Hier wordt verder niet altijd dieper op ingegaan, aangezien hier al op andere beleidsvelden (Economisch, kunst en cultuur etc) uitgebreid beleid op is vastgesteld.

Ligging

De gemeente is direct ten zuidwesten van Eindhoven gesitueerd. De gemeente wordt omringd door de gemeenten Bergeijk, Eersel, Eindhoven en Waalre. Veldhoven kan geclassificeerd worden als een typische stadsrandgemeente of voorstad met aan de noordkant de stad Eindhoven, en aan de andere kant de open landelijke ruimte gevormd door de Kempen. De reden waarom Veldhoven ook wel Poort van de Kempen wordt genoemd is hiermee duidelijk. De huidige gemeente Veldhoven ontstond in 1921 door de samenvoeging van de voormalige gemeenten Oerle, Zeelst, Veldhoven en Meerveldhoven. Veldhoven is in 50 jaar tijd uitgegroeid tot een middelgrote stad met ruim 43.000 inwoners.

Eindhovens Airport

Aan de grens van Veldhoven is het vliegveld gelegen. Dit vliegveld fungeert als af en aanvoer van vooral zakelijke- als ook verblijf-toeristen. Hierover is bestuurlijk in de regio al heel wat over te doen geweest, zodat het ons niet lijkt aangewezen om hier verder in de onderhavige nota hier verder op in te gaan.

Eindhoven

Veldhoven is gelegen aan de rand van een van de vijf grote steden van Nederland. De aanwezigheid van een grotere stad in een landelijke omgeving krijgt steeds meer aandacht van de consument. Met name het creatief winkelen als een vorm van vrije tijdsbesteding (funshopping) of museumbezoek staat volop in de belangstelling. Daarnaast biedt Eindhoven met het thema "Leading in technology" met onderwerpen als sport, design en licht ook voor de regio creatieve attracties.

Kempen

Aan de westzijde van Veldhoven ligt de Kempen, een gebied dat een ieder wel bekend is. Zoals eerder vermeld kan Veldhoven optreden als een doorsluis van de grotere stad naar het groen in de Kempen. Toeristen kunnen Veldhoven als uitvalsbasis of als invalsbasis gebruiken voor zowel de stad als de Kempen.

Bereikbaarheid

Langs Veldhoven lopen de verkeersaders A67 (Turnhout- Venlo richting Duitsland en België) en de A2 (Amsterdam – Maastricht) die zorgen voor een goede bereikbaarheid van de gemeente voor vervoer per auto. Vanwege de reconstructie van de Randweg Eindhoven (de werkzaamheden duren tot 2010) kan er verkeershinder ontstaan.

Er zijn nog onderhandelingen bezig over de aanleg van de N69. De gemeente Veldhoven heeft een intentieverklaring ondertekend waarbij zij aangeeft mee te zoeken naar een oplossing voor de verkeersproblematiek op het huidige tracé van de N69 tussen de Belgische grens en Eindhoven (via Valkenswaard en Aalst Waalre). Op dit moment is de provincie gestart met een onderzoek naar het meest wenselijke/haalbare tracé. Nog niet duidelijk of en waar een eventuele nieuwe N69 zal aansluiten op de A67.

Daarnaast zal de bereikbaarheid van Veldhoven op de A67 aanzienlijk verbeteren wanneer de door Veldhoven gewenste aansluiting van de Zilverbaan en Kempenbaan

op de A67 ter hoogte van Oeienbosch kan worden gerealiseerd. Ook hiervoor is de haalbaarheidsstudie onlangs gestart. Als laatste kan vermeld worden dat Veldhoven goede busverbindingen heeft van en naar het NS-station in Eindhoven.

Dagrecreatie

Veldhoven biedt op verschillende gebieden de mogelijkheid tot dagrecreatie. Hier volgt een uitgebreide opsomming.

1. Funshoppen:

Het Citycentrum en de Kromstraat bieden mogelijkheid tot (fun)shoppen en vervult voor de regio hierin een grote rol.

2. Wandelen/fietsen e.d.:

Veldhoven biedt de eigen mensen en bezoekers uit de regio en daarbuiten volop ruimte voor dagrecreatie in de openlucht. Veldhoven heeft enkele parken binnen de bebouwde kom voor korte openluchtrecreatie. Buiten de bebouwde kom (buitengebied) biedt Veldhoven ruimte voor fietsen en wandelen. Dit betreft het gebied ten zuiden van de verkeersader A67 en het gebied Toterfout/ Zandoerle

Veldhoven kent de volgende natuurgebieden:

1. Dommelbeemden
2. Vlasrootvennen
3. Groot Goor
4. Sprankelse bossen
5. Oeyenbosch
6. Oerlesche en Zandoerlesche bossen
7. Molenvelden
8. Toterfout
9. Half Mijl

Daarbij fungeert Veldhoven als doorsluis van het in het oosten gelegen stedelijk gebied Eindhoven naar de in de westelijk gelegen natuurgebieden van de Kempen. Enkele fietspaden in Veldhoven maken onderdeel uit van het regionaal fietsrouten netwerk. Dit is een flexibel netwerk in heel Zuidoost-Brabant waarmee men met behulp van knooppunten eenvoudig een eigen route kan uitzetten en zelf het aantal kilometers bepaalt. Hiervoor is een website opgezet en zijn routekaarten verkrijgbaar. Langs de routes zijn eenduidige en duidelijke bewegwijzering en informatiepanelen geplaatst. Verder kent Veldhoven verschillende wandelroutes in het buitengebied, o.a. uitgezet door het IVN Veldhoven-Vessem of themaroute op initiatief van de Dwaaltuin 't Oerse Zand.

Binnen de bebouwde kom zijn er een wandelroutes uitgezet (monumentenroute) en een gezondheidsroute. In 2007 is Veldhoven in samenwerking met het SRE gestart met de opzet van een regionaal wandelrouten netwerk.

Dag attracties:

In Veldhoven is de Stichting Nederlands Opvangcentrum Papagaaien gevestigd. Dit is een vanuit een hobby ontstaan particuliere initiatief uitgegroeid tot een dagattractie met een hoog bezoekersaantal. Deze attractie vervult een functie voor de eigen inwoners en bezoekers vanuit de regio en daarbuiten.

Verder biedt Veldhoven kleinere dagattracties aan in combinatie met b.v. het wandelen en fietsen: De Dwaaltuin 't Oerse Zand, 't Geitenboerke, de Kinderboerderij "de Hazewinkel", 2 maneges op de Vooruitgang en de Korze en Golfbanen.

Paardensportcentrum
De Korze

Verblijfsrecreatie:

Veldhoven kent verschillende vormen van verblijfsaccommodaties. Hier worden er enkele vernoemd:

Campings:

Cambiance 't Witven, een grote camping met partycentrum en natuurzwembad
Camping de Molenvelden, eveneens een grote camping met vooral lang verblijf kamperen.

Minicamping 't Denneke vooral gericht op de wat primitievere kampeerder, waar wat jonger publiek op af komt.

Recreatieboerderij de Veldhoeve vooral gericht op caravanplaatsen, met hoogwaardige sanitaire voorzieningen, waar senioren op af komen.

Hotels:

NH Koningshof. Een hotel wat vooral gericht is op het zakelijk toerisme. Denk aan conferenties en congressen. Dit is mede te danken aan de aanwezigheid van de Hightech campus in Eindhoven en de grotere bedrijven in de gemeente Veldhoven, zoals ASML en SIMAC. Naast dit zakelijk toerisme heeft het beleid van Koningshof zich ook gericht op de voorziening van dagrecreatie voor de aanwezige zakelijke of verblijftoerist. Te denken valt aan fietsarrangementen.

Daarnaast biedt het ook de ruimte aan grotere nationale en internationale sportevenementen, zoals biljarten en darten.

Hotel de Oude Pastorie is gevestigd in een oude pastorie en biedt overnachtingsmogelijkheden voor kleinere aantallen bezoekers. Het presenteert zich ook als een bed & breakfast accommodatie. Hetzelfde geldt voor de Dorpse Herberg te Zandoerle

NH KONINGSHOF

Bed & Breakfast:

Veldhoven kent tot op heden twee B&B's, te weten: Indekost en de Kunstpraktijk.

De groepsaccommodatie:

De Buitenjan is de enige in Veldhoven gevestigde groepsaccommodatie. Bekend is wel dat in Veldhoven groepsaccommodatie geboden wordt in de "blokhutten" van de hier aanwezige scoutinggroepen.

Sinds 1997 wordt toeristenbelasting geheven. Hierover zal later in de nota uitgebreider op terug gekomen worden.

Cultureel aanbod:

Veldhoven heeft 27 Rijksmonumenten in de bebouwde kom. Daarnaast heeft Veldhoven een van de meest waardevolle gebieden met belangrijk ondergronds cultureel erfgoed, zoals de grafheuvels Toterfout.

Ook is Veldhoven actief in het aanbod van kunst in de openbare ruimte, zowel traditionele als moderne kunst.

Verder heeft Veldhoven een groot aanbod in de culturele sector. Een schouwburg met bioscoop (de Schalm), een museum ('t Oude Slot) met elders een wisselende tentoonstellingsruimte (de Verdieping) en enkele galerieën (Hans Persoon, de Kunstpraktijk). Dit cultureel aanbod voorziet aan een behoefte van zowel de lokale bevolking als de bezoekers uit de regio en daarbuiten.

Evenementen:

Er zijn een aantal jaarlijks terugkerende evenementen in Veldhoven, zoals de avondwandel vierdaagse, carnavaloptocht, kermis, Kioskpop en niet te vergeten Cult en Tumult. De evenementen zijn voornamelijk gericht op de inwoners van Veldhoven, alhoewel enkele evenementen naast lokale ook tal van bezoekers uit de regio en daarbuiten lokken. In de nota evenementen

beleid is geregeld dat onder bepaalde voorwaarde de gemeente hierbij haar medewerking verleent, zoals het beschikbaar stellen van hulpmaterialen etc.

Horeca:

Veldhoven kent een groot aanbod van café's, restaurants en uitgaansgelegenheden verspreid over de hele gemeente. Er bestaat niet echt een kern waar het uitgaansleven is geconcentreerd. Dit is ontstaan uit het feit dat Veldhoven in het verleden is samengevoegd met andere dorpskernen met ieder een eigen rijk uitgaansleven.

Informatie en promotie:

De promotie en informatievoorziening voor de gemeente Veldhoven wordt door de VVV Veldhoven verzorgd. Enkele jaren geleden is de VVV Veldhoven van de receptie van het gemeentehuis verplaatst naar de Openbare Bibliotheek te Veldhoven. De VVV Veldhoven is inmiddels uitgegroeid tot een actieve goed functionerende VVV-winkel.

Bijlage VI

Literatuurlijst Bronvermelding

LITERATUURLIJST/BRONVERMELDING:

- ◆ Nota Ruimte “Ruimte voor ontwikkeling”
Ministeries van VROM, LNV, V en W en EZ (23 april 2004)
- ◆ Website van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM)
- ◆ Website van het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)
- ◆ Regionaal Structuurplan Regio Eindhoven (SRE 2004)
Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant (Provincie Noord-Brabant 2005)
- ◆ Streekplan Noord-Brabant 2002 “Brabant in Balans”
Provinciale Staten van Noord-Brabant (2002; gedeeltelijk herzien 2004)
- ◆ Stadsvisie: Het Beste van Veldhoven “The best of both worlds”
B&W Veldhoven (27 september 2007)
- ◆ Nota economisch beleid, gemeente Veldhoven 2007
- ◆ Nota evenementen, gemeente Veldhoven 2006
- ◆ Nota “De vooruitgang van de cultuur” Kunst en cultuur beleid Veldhoven 2006-2010
- ◆ Bestemmingsplannen buitengebied gemeente Veldhoven
- ◆ Landschapsbeleidsplan Veldhoven “leven en beleven” 1998-2018
- ◆ Natuurwaarden binnen de gemeente Veldhoven 2007
- ◆ Integrale nota handhaving gemeente Veldhoven 2004
- ◆ Nota Kamperen, gemeente Veldhoven 1996
- ◆ Nota Toerisme en Recreatie, gemeente Waalre
- ◆ Nota Toerisme en Recreatie, gemeente Valkenswaard
- ◆ Rapport “Economische betekenis toerisme en vrije tijd van de 5 brabantse regio’s” Kenniscentrum BBT en 5 brabantse regio’s , december 2007
- ◆ Notitie “De toekomst van echt buitengebied” World Leisure International Centre of excellence (WICE) verbonden aan de universiteit van Wageningen
- ◆ Toeristisch-recreatief meerjaren beleidsprogramma Zuidoost-Brabant 2008-2013 “Kompas II” SRE, december 2007
- ◆ Schetsschuit reconstructie “Veldhoven vervlochten” Gemeente Veldhoven, 2006
- ◆ Regio Eindhoven “Eindeloos Goed Bewegwijzerd” SRE, 2007
- ◆ Ontwikkelprogramma leisure in Ondernemend Veldhoven, Kamer van Koophandel, 2007
- ◆ Leisure; Bouwstenen voor het leisurebeleid van de gemeente Veldhoven, 2006
- ◆ Website Brabants Bureau voor Toerisme (BBT)
- ◆ Website Lokale VVV Veldhoven en Regionale VVV
- ◆ Jaarverslagen Lokale VVV Veldhoven
- ◆ Website Provincie Brabant
- ◆ Website Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE)
- ◆ Website Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- ◆ Website Brainport Eindhoven
- ◆ Website gemeente Eindhoven